

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
ÅRSBOKSLUT
REVISIONSBERÄTTELSE

20
23

TORNEDALSTEATERN
TORNIONLAAKSON
TEATTERI

Innehåll

Teaterchefen reflekterar	2
Ordförande har ordet	4
Verkligheten jämfört med planen	5
Årets teaterproduktioner	9
Övriga samarbeten, händelser och påbörjade projekt	17
Statistik	20
Tornedalsteaterns organisation 2023	22
Årsbokslut	24
Revisionsberättelse	27

Teaterchefen reflekterar

Det går framåt och det blir bättre! Jag tycker det är så när jag tittar tillbaka på det gångna året och ser att vi höjer nivån på alla delar av teaterns verksamhet. Vi beviljades ett utvecklingsbidrag från Regionen och Kulturrådet på 900 000 kr. Det var mycket välbehövligt. Vi får söka samma bidrag tre år på raken och sannolikheten är stor att ansökan beviljas.

Den 15 november gjorde vi gemensam sak med STR-T och lyckades skapa stor publicitet kring överlämnandet av sanningskommissionens slutbetänkade till kulturminister Parisa Liljestrand. Tornedalsteatern gjorde en nästan 12 timmar lång läsning av rapportens vittnesmål på vår hemscen i Pajala samt Dramaten i Stockholm och Lillan i Luleå. Hela uppläsningen streamades och blev då tillgänglig för alla som inte kunde vara på plats. Under sändningen hade vi 2300 visningar och inom en vecka hade ytterligare 400 tittare tillkommit. Läsningen är fortfarande tillgänglig på vår hemsida.

Arbetet kopplat till sanningskommissionen har lyft fram hela minoritetens positioner på ett fantastiskt bra sätt vilket ger oss vassare verktyg för att bända loss mer resurser till teaterns verksamhet i framtiden.

För mig har också vittnesmålen öppnat upp en bredare förståelse för hur försvenskningen påverkat oss, och ännu idag klingar kvar hos relativt unga människor med rötter i Tornedalen. Därför känns det extra bra att vi dessutom tog det något kaxiga beslutet att utropa oss till Nationalscen. Det är ett viktigt steg i att markera att vi behövs i hela Sverige.

En ny skylt installerades den 15 nov. Foto: Mia Fors

Under förra året har flera i den förra styrelsen valt att lämna sina uppdrag och nya har tillkommit. Det tar ett tag att jobba ihop sig till ett nytt team, men nu flyter allting på bra. Jag vill tacka de som lämnat styrelsen för ett fantastiskt fint arbete under lång tid. Tack för fin stöttning och entusiasm!

Som vanligt har våra teaterledare gjort mycket teater med barn, unga och vuxna amatörer i våra medlemskommuner. Det blir otaliga premiärer under ett spelår till stor glädje för alla teaterintresserade i regionen. Två fina professionella produktioner har också producerats, "Hasse ja Helmi" som växlades upp i ett samarbete med Norrbottensmusiken och berättelsen om Alexandra Kollontay som tog sig ända ner till Umeå. Om allt detta finns att läsa här i verksamhetsberättelsen.

Jag vill som vanligt tacka alla för ett fantastiskt fint teaterår. Tack ska vi ha, tillsammans gjorde vi det så bra.

Erling Fredriksson, teaterchef och konstnärlig ledare

Ordförande har ordet

Under det gångna året har vi verkligen samarbetat för att föra verksamheten framåt. Styrelsen har fokuserat på att revidera styrdokument såsom "Styrelsens arbetsordning" och "Teaterchefens instruktioner" samt att styrelsen nu kan lägga fram ett reviderat förslag på stadgar till årsmötet. Vi har i nära samarbete med verksamheten antagit fyra utvecklingsområden som vi tror ska hjälpa till i arbetet att nå vår vision; "TOTE, en självklar del av Sveriges Kulturliv".

Kontakterna med Regionen och Kulturrådet har varit många och flera kvalificerade steg har tagits för språket, historien och kulturen. I föreningen Nordens projekt "Kultursamlade verksamhet" har Tornedalsteatern bidragit i både referens- och styrgrupp. Slutrapporten som presenterades efter sommaren går under rubriken "Poppa" vilket tydligt visar Tornedalsteaterns engagemang i arbetet.

Samarbetet med våra medlemskommuner och arrangörer har fördjupats genom den nu återkommande "Inspirationsdagen". Den 13 oktober deltog både Regionen och Kulturrådet i samtalsseminariet och vi alla fick vara med på premiären av "Fullt ös med Hasse ja Helmi - Yllätys".

Den 15 november överlämnade Sannings- och försoningskommissionen sitt slutbetänkande till statsrådet Parisa Liljestrand på ett symposium i Pajala. Tornedalsteatern såg till att delar av betänkandet lästes högt och sändes live så att 2700 tittare fick ta del av betänkandets innehåll. Symposiumet och vår manifestation fick bra medial bevakning.

Styrelsens möten har varit både digitala och på plats, i september sågs vi i Övertorneå och i december träffades styrelsen och personalen på Huuva Hideaway i Liehittäjä 23 km utanför Övertorneå. Vi har samtalat om verksamhet, verksamhetens förutsättningar och tillsammans skapat målsättningar om vart vi är på väg.

Vi båda ordföranden tackar för förtroendet och önskar Tornedalsteatern all lycka i framtiden!

Ann-Mari Mäki Larsson (t.o.m. 31/10) & Lena Engqvist Forslund (fr.o.m. 1/11)

Verkligheten jämfört med planen

Har Tornedalsteatern genomfört de specifika mål som fanns i verksamhetsplanen för 2023? I detta avsnitt får du en uppföljning. Produktionerna som har genomförts finns presenterade i nästa avsnitt.

Övergripande mål

Utveckla teaterns verktyg för att få barn och ungdomar mer intresserade av Tornedalens kultur och språk

Drömmen är att varenda repetition med barn och ungdomar innehåller ramsor, fraser, repliker och meningar på meänkieli så att alla deltagare förstår att meänkieli är en naturlig del av Tornedalsteaterns verksamhet. Detta arbete är dock mycket beroende av teaterledarens förmågor och engagemang.

Teaterledaren i Kiruna har i samarbete med biblioteket ordnat tre meänkielilektioner. Edvin vill ha hjälp av publiken med att lära sig meänkieli. Publiken har inte varit stor, men väldigt engagerad.

I Hasse och Helmis show testade regissören att maxa mängden meänkieli. I denna show var det mycket fokus på musiken och lite färre repliker. Mängder av ord och illustrationer projicerades på fondtyget på scenen. Det finns fördelar med att publiken får läsa ordet, se en bild och höra ordet sägas på scen.

Anton Hennix Raukola och Lars Paulin i Hasse ja Helmi föreställning. Foto: Lotta Nyberg

Arbeta för att nå en publik utanför länet

”Kollontay” spelades i Umeå. Det är längesedan Tornedalsteatern har spelat i Umeå och detta blev möjligt tack vare ett samarbete med Tornedalningar i Umeå och Studieförbundet. Publiken var nöjda och arrangören fick blodad tand när de såg att biljetterna tog slut. När det var dags att marknadsföra 2024 års pjäs så nappade Umeåborna direkt och denna gång blev även Umeå Riksteaterförening inkopplad som arrangör.

Manifestationen ”Meän aika oon nyt” livesändes via Tornedalsteaterns hemsida. 2300 enheter följde evenemanget under dagen och ytterligare 400 tittare under nästkommande vecka. Fantastisk spridning av ett evenemang där vi egentligen inte vet var alla tittare befann sig. Men vi vet att biljetterna på Dramaten tog slut och det är vi mycket nöjda med.

När teaterchefen utropade Tornedalsteatern till nationalscen för Tornedalningar, kväner och lantalaiset så fick detta genomslag i nyhetsmedierna. Plötsligt fick Tornedalsteatern synas i Kulturnyheter och TV4's nyhetssändning.

Engagera fler amatörer i verksamheten

Revyn i Pajala drog igång arbetet under hösten 2023. En nyinflyttad skådespelare och en manlig nybörjare förgyllde ensemblen med sina talanger.

Revyn i Övertorneå har också startat upp under senhösten 2023. Även där finns några nykomlingar i gänget.

Samarbetet med Kiruna Amatörteaterförening har utvecklats fint under året. Det startade med att Edvin deltog i arbetet med Nyårsrevyn, under senhösten skapades en krogshow där Edvin var regissör. Och när nyårsrevyn drog igång arbetet så fick Edvin äran att regissera även den.

Arbeta för att bli en del av kultursamverkansmodellen i Region Norrbotten med start från 2026

Under året har Tornedalsteatern haft en fin dialog med tjänstepersoner på Region Norrbotten. Teatern fick rådet att söka regionalt utvecklingsbidrag från både Kulturrådet och regionen. Ansökningsprocessen var

utmanande då teaterledningen behövde ta fram en utvecklingsplan för de kommande tre åren. Detta resulterade i 900 tkr i utvecklingsbidrag för perioden höst 23 – vår 24. Ett välkommet tillskott som t.ex. innebar att teatern kunde tillsvidareanställa en tekniker. Allt pekar mot att teatern kommer att få samma summa tre år på raken.

15 november hade teaterledningen möte med både Kulturrådet och regionen. Under mötet framkom frågetecken huruvida Kulturrådet och regionen egentligen kommer att kunna bemöta Tornedalsteaterns behov av högre verksamhetsbidrag. Att bli en del av kultursamverkansmodellen är inte automatiskt förenat med ökade anslag. Nästa steg är att uppvakta kulturdepartementet för att öka chanserna till högre bidrag. Tack vare Sannings- och försoningskommissionens slutbetänkande har Tornedalsteatern förhoppningar om en ljus framtid. Teatern behövs för att sprida kunskap om minoriteten och för att vidareutveckla kulturen.

Olika satsningar med språket i centrum

Samarbete med UR (SVT)

Teaterchefen har haft sporadiska kontakter med UR under 2023. Det har varit fullt fokus på att skapa en sprakande show med Hasse och Helmi och det har inte funnits tid till att starta upp tv-produktioner med UR och dessa härliga karaktärer. Samarbetet med UR får lov att fortsätta år 2024.

Kielipesä – Språkbad

I augusti 2023 arrangerade teatern ett språkläger i samarbete med STR-T Pajala (Lokalavdelningen för Svenska Tornedalningars Riksförbund). Lägre genomfördes i Suaningi i samma anda som tidigare år och antalet deltagare var fler än tidigare, 38 deltagare och 9 ledare/funktionärer. Projektet finansierades bland annat av ISOF.

Kulturpedagog på meänkieli

Tornedalsteatern ska undersöka möjligheterna att anställa en meänkieli-kulturpedagog. Detta har inte hänt under 2023. Det har helt enkelt funnits andra saker att prioritera.

Övriga mål i våra medlemskommuner

Haparanda

Slutföra arbetet med att iordningställa Tornedalsskolans aula till en scen för repetition och uppspel med avseende på fungerande ljus/ljudteknik, sceninteriör samt kostymförvaring.

Arbetet är slutfört.

Hitta ett fungerande förvaringsutrymme för scenografi och rekvisita inom kommunens befintliga lokalbestånd.

Scenografi och rekvisita förvaras fortfarande i en privat lokal i Karungi. Detta fungerar bra för verksamheten.

Pajala

Medverka till att en pilotsatsning görs för att anställa en kulturpedagog på meänkieli

Ej genomfört. Andra uppgifter har prioriterats. .

Sagor från byn. Hillevi läser Kalevala-sagor och skådespelarna Vince, Berith, Annica och Rainer gestaltar händelserna. Foto: Edvin Löfgren.

Årets teaterproduktioner

Sagor från byn

En kort föreställning baserad på en av Kalevalas sånger. En skådespelare läste sagorna på meänkieli och resten av skådespelarna gestaltade och kommenterade handlingen på svenska. Spelades utomhus för förskolebarn i samband med Snöfestivalen. Manus och regi av Edvin Löfgren.

Antal deltagare: 5 personer

Datum	Ort	Publik
26 jan	Kiruna Snöfestivalen	2 fst, 90 elever

Musikaliska inslag

The Happy Crew fick äntligen visa upp den föreställning som blev inställd flera gånger under pandemin. I samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Gänget har även spelat in en musikvideo som publicerades på Youtube under mars månad. Videon har haft 288 visningar.

Datum	Ort
7 mars	Haparanda FH

Publik
2 fst, 110 allmänhet

Filminspelning i Karungis saloon. Foto: Ros-Mari Barmosse

Kollontaj. - Bombregn över Pajala

Journalist (Adam), unga Alexandra (Heidi) och Kollontaj (Paula). Foto: Lotta Nyberg

Aleksandra Kollontaj (född 1872) var en feministisk politiker och författare. En stark och ovanlig kvinna som inspirerar än idag! Hon var Sovjets minister i Stockholm under andra världskriget och ledde fredsförhandlingarna mellan Sovjet och Finland år 1940. Förhandlingarna gick framåt, men väldigt trögt. Kollontaj visste att varje fördröjning skulle kosta tusentals liv på båda sidor och strävade efter att så fort som möjligt få slut på blodbadet. Mitt under förhandlingarna hände det oförutsägbara. Sovjetiska flygplan bombade Pajala och orsakade stor förödelse. Publiken fick lära känna Aleksandra Kollontaj som ledde fredsförhandlingarna mellan Finland och Sovjet. Och höra Pajalabornas starka och otäcka berättelser om bombanfallet år 1940.

Text: Alexander Nordström

Dramaturgi, regi och kostym: Catarina Gnosspelius

Musik: Nikolai Äystö

På scen: Adam Huuva, Heidi Wennberg och Paula Lauri

Datum	Ort	Publik
3 & 24 mars	Pajala	2 fst, 137
8 mars	Korpilombolo	28
9 mars	Övertorneå	38
15 mars	Haparanda	60
16 mars	Kalix	56
17 mars	Luleå	108
19 mars	Umeå	63
22 mars	Vittangi	8
23 mars	Kiruna	89
Summa: 10 föreställningar, 587 personer		

PIHLAJA (Rönnen)

Lekfull men ändå lugn småbarnsteater där skådespelaren Anton Hennix Raukola gav barnen en interaktiv föreställning på nära håll.

Anton berättade om årstider, djur och natur runt en liten rönn och fokus var hela tiden att lära publiken fler ord på meänkieli.

Finansierades av ISOF. Turné 10 mars–24 maj.

Manus, regi och scenografi av Anton Hennix Raukola.

Kiruna förskolor: 5 fst, 98 elever

Kiruna bibliotek: 1 fst, 20

Pajala förskolor: 5 fst, 82 elever

Övertorneå förskolor: 5 fst, 67 elev

Haparanda bibliotek: 6 fst, 101 elev

Luleå förskolor: 2 fst, 47 elev

Gällivare språkfestival: 1 fst, 30

Summa: 27 föreställningar,

407 elever + 57 allmänhet

Maaailman väävi

Kiruna kulturskolans teaterlever under ledning av Edvin Löfgren. En berättelse med många olika varelser och karaktärer. Uppvisning för föräldrar.

Antal deltagare: 12 barn

Datum	Ort	Publik
3 april	Kiruna	70 allmänhet

Rövarkungens dotter

Haparanda Kulturskolas teaterlever (årskurs 3–9) under ledning av Ros-Mari Barmosse. Gruppen framförde en pjäs inspirerad av sagan om Ronja rövardotter men med en tornedalsk tvist med gränsmuggling. grän-sälven.

Datum	Ort	Publik
8–9 maj	Haparanda	3 fst, 190 elever + 90 allmänhet

KOMEDI-KRISEN

Teaterledaren Benne Simu tog pension i januari men vill ändå slutföra arbetet med gruppen som har teater som "elevens val". Anton Hennix Raukola hjälpte till med regi och teknik och i maj kunde gruppen visa upp sitt arbetet.

Datum	Ort	Publik
11 maj	Övertorneå	2 fst, 60 elever + 50 allmänhet

Fullt ös med Hasse ja Helmi - YLLÄTYS

Hasse ja Helmi har haft meänkielilektion för lågstadielever tre år på raken men detta fjärde år blev det en riktig show. Tack vare ett fint samarbete med Norrbottensmusiken blev föreställningen förstärkt med tre lysande musiker som även bidrog med fint skådespeleri. Norrbottensmusikens producent ansvarade för turnéplaneringen. Detta underlättade för Tornedalsteaterns producent som kunde fokusera på produktionsfasen.

Yllätys betyder överraskning, och pjäsen innehöll flera överraskningar med Hasse och Helmis nya "kaverit" på scen.

Manus och regi av Lena Engqvist Forslund. Musik av Erling Fredriksson.

Foto: Lotta Nyberg

På scen: Nikolai Åystö, Miriam Oldenburg, Lars Paulin, Anton Hennix Raukola, och Klara Pasma

Datum	Ort	Publik
12–13 okt	Pajala	3 fst, 258 elever + 16 allmänhet
17 okt	Övertorneå	1 fst, 50 elever
18 okt	Jokkmokk	2 fst, 110 elever
19–21 okt	Gällivare	5 fst, 258 elever + 60 allmänhet
22–23 okt	Luleå	3 fst, 135 elever + 110 allmänhet
24–25 okt	Haparanda	4 fst, 213 elever
Summa: 18 föreställningar, 1024 elever + 186 allmänhet		

Meän aika oon nyt

Sannings- och försoningskommissionen för tornedalningar, kväner och lantalaiset lämnade över sitt slutbetänkande till statsrådet Parisa Liljestrand den 15 november 2023. I samband med överlämnandet genomförde kommissionen ett slutsymposium i Pajala under eftermiddagen. Samma dag anordnade Tornedalsteatern manifestationen "Meän aika oon nyt". En manifestation där den 300 sidor långa populärversionen av Sannings- och försoningskommissionens lästes offentligt. Uppläsningen streamades via Tornedalsteaterns hemsida så att alla intresserade fick ta del av rapporten.

Planeringsfasen krävde mycket arbete av producenten Björn Trägårdh.

Muskot Media från Luleå tog ansvar för tekniken och Tornedalsteatern kunde fokusera på innehållet.

Manifestationen startade i Pajala på Tornedalsteaterns scen med att teaterchefen Erling Fredriksson utropade Tornedalsteatern till nationalscen för Tornedalingar, kväner och lantalaiset. Detta fick stort medialt utrymme. Pressmeddelandet skickades ut veckan innan och nyheten nådde ut till flera olika tidningar, radio och även tv-nyheterna.

25 kvinnor och 21 män, nästan alla med rötter i Tornedalen, involverades i läsandet. Till stor del "vanligt folk" men även en del kändisar i nivå med Charlotte Kalla och Lo Kauppi medverkade.

Kl 14-16 lästes olika vittnesmål från Pajala

Kl 16-17 streamades läsningen från Dramaten i Stockholm

Kl 17-18 kortare sändning från Pajala

Kl 18-20 lästes ett antal vittnesmål från Lillan i Luleå

Kl 20-strax efter midnatt sändes läsningen från Pajala

I Pajala fanns ca 50 personer på plats och lyssnade under dagens lopp. I Luleå var det ca 20 personer i publiken. I Stockholm tog biljetterna slut och det rymdes ca 60 personer i lokalen.

En serie insändare till NSD lästes upp i kronologisk ordning. Foto: Mia Fors

Läsningen sändes via Tornedalsteaterns hemsida och det var hela 2 300 visningar under evenemangets gång. Enligt Muskot Media var det oväntat många som följde sändningen under lång tid och vissa tittare följde med hela dagen. Max antal samtidiga tittare var 148 st. Inom en vecka hade ytterligare 400 personer tittat på delar av sändningen. Dessa siffror är vi mycket stolta över. Filmen ligger fortfarande tillgänglig på Tornedalsteaterns hemsida.

Tornedalsteatern arrangerade manifestationen i samarbete med STR-T, Sannings- och försoningskommissionen, Lillan i Luleå, Norrbottensteatern, Dramaten och Muskot Media. Manifestationen finansierades av Norrbottens läns arbetsstugor, Pajala kommun, Kiruna kommun, Övertorneå kommun och Haparanda stad.

Vinterkonsert

The Happy Crew framförde vinter- och julsånger tillsammans med Gränslösa spelmän.

Regi av Ros-Mari Barmosse och musikalisk ledning av Stefan Wennberg.

Datum	Ort	Publik
28 nov	Haparanda	120
13 dec	Tornio	40

Döskallegrottan

Haparanda Kulturskolas teaterlever (årskurs 3-9) under ledning av Ros-Mari Barmosse. En pjäs inspirerad av filmen Pirates of the Caribbean.

Datum	Ort	Publik
14-15 dec	Haparanda	2 fst, 154 elever + 30 allmänhet

Lär mig meänkieli

Teaterledaren Edvin Löfgren har samarbetat med Kiruna stadsbibliotek. Vid tre tillfällen har Edvin haft en interaktiv föreställning med syftet att lära sig meänkieli tillsammans med barnen i publiken. Det har inte varit stora grupper men väldigt engagerad publik. Samarbetet kommer att fortsätta under våren 2024.

Datum	Ort	Publik
25/9, 23/10, 20/11	Kiruna	10

POPPA ILTA

Poppa ilta är ett gemytligt arrangemang med allsång, musik, intervjugäst och kaffe med dopp. Fyra kvällar arrangerades under 2023. Första tillfället var i samband med Norrskensfestivalen och musikerna Öystein Fredriksen, Nikolai Åystö och Adam Huuva medverkade. I maj intervjuades pralinmakaren Pavlina Novakova och det var första gången Stefan Millgård var huspianist. I september var Mikael Niemi huvudperson och hans bok "Sten i siden" hade boksläpp i samband med Poppa ilta. Sista kvällen för året gästades av Birgitta Rantatalo och gitarristen Jonas Strandgård.

Datum	Ort	Publik
24 feb	Pajala	35
4 maj	Pajala	20
12 sept	Pajala	65
22 nov	Pajala	25

Erling intervjuar Birgitta Rantatalo på en POPPA ILTA. Foto: Mia Fors

Övriga samarbeten, händelser och påbörjade projekt

Förstudie för kultursamlade verksamhet

Maja Mella har lett en förstudie som har tagit fram förslag på hur en kultursamlade verksamhet för tornedalingar, kväner och lantalaiset kan utformas och planeras. Tornedalsteaterns ordförande har funnits med i styrgruppen och teaterchefen har deltagit i referensgruppen. I september presenterades slutrapporten POPPA där flera intressanta förslag finns., Tornedalsteatern finns givetvis med som en viktig part i framtidens kulturverksamhet för den meänkielitalande minoriteten.

Samarbeten med Kiruna Amatörteaterförening

Teaterledaren i Kiruna har samarbetat med Kiruna Amatörteaterförening i produktionen av nyårsrevyn "Förlustelser" i Kiruna januari 2023. Edvin deltog som scenograf, regiassistent och skådespelare. Projektet ägs av amatörteaterföreningen och är inte med i Tornedalsteaterns statistik.

Edvin Löfgren och Annica Sirén i nyårsrevyn Förlustelser. Foto: Johan Ylitalo.

Under hösten 2023 skapades en krogshow på restaurangen SPILL. Edvin Löfgren var regissör och krogshowen blev mycket uppskattad. Även detta projekt ägs av Kiruna Amatörteaterförening.

I december drog arbetet igång med revy 2024. Denna gång är Edvin regissör och temat är besparingar.

Internationella utbyten

I slutet av juni åkte teaterchefen och producenten till Bautzen i sydöstra Tyskland. Där arrangerades en konferens för minoritetsspråksteatrar från Europa, men det fanns även deltagare från Hawaii, Australien och Kanada. EU-projektet Phone har sedan 2022 arbetat med ett antal minoritetsspråksteatrar i Europa, t.ex. Kvääniteatteri från Norge. Det var mycket intressant att lära känna de olika minoriteterna som finns i Europa och Tornedalsteatern fick möjlighet att både uppträda och berätta om verksamheten. Phone söker möjligheter att fortsätta projektet och planerar för ett nätverk. Det är synd att de andra teatrarna är så ocentralt placerade. Hade de varit närmare Tornedalen så hade samarbeten varit mycket enklare.

Regnbågsfamiljen - Allsång i huset

Berith Roth på Studieförbundet Vuxenskolan har skapat en föreställning tillsammans med personer med funktionsvariationer. Givetvis ville Tornedalsteatern vara med på ett hörn. Gruppen har övat på teatern varje måndag och teaterns tekniker var med på Folkets hus när det var dags för uppvisning. Ca 90 personer kom till Folkets hus för att njuta, av en allsångskväll.

Fler revyer på gång

I början av oktober var Pajalas revymanus klart och ensemblen började repetera. Innan juluppehållet var scenografin och det mesta av arbetet gjort. Direkt efter nyår väntar en intensiv vecka på Pajala Folkets hus.

Övertorneås revyarbete är också igång. Processen leds av teaterledare Tomas Vedestig och premiären blir under våren 2024.

Några av stjärnorna i Regnbågsfamiljen. Foto: Mia Fors

KÖÖKI SHOW

Manusprocessen startade redan i maj med den tänkta ensemblen. I november träffades ensemblen för första gången och några texter lästes igenom och diskuteras. Därefter har teaterchefen skapat ett sammanhängande manus där olika texter och sånger vävs samman till "Elände, galenskap och musik i en tornedalsk röra". I februari 2024 har Kööki Show premiär.

DITLÄNGTAN

Sommaren 2024 blir det stor sommarteatrar i Karungi på Sakarigården. Bror Astermo regisserar och Ros-Mari Barmosse assisterar. Manusets skrevs under året av Richard Lidberg och bearbetades av Bror och Ros-Mari. Pjäsen handlar om emigrationen från Tornedalen till Norge och Amerika.

LÄNK 2024

Ungdomsgrupp från Pajala har anmält sig till Riksteaterns LÄNK-projekt. Tornedalsteatern och Pajala Kulturskola samarbetar för att ungdomarna ska kunna delta i processen under läsåret 23/24.

Samproduktion med Riksteatern

Processen påbörjades år 2022 och under 2023 har arbetet fortsatt. Teaterchefen tillsammans med journalisten Marianne Söderberg och dramatikern Camilla Blomqvist har genomfört ett antal träffar där tornedalningar fått berätta sina berättelser. Det blev fina samtal om språket, identiteten, traditioner, livsstilen och historiska händelser. Dessa möten har gett Marianne och Camilla mycket material för deras skrivande. Marianne ska ta fram en skrift om tornedalningarnas arbete för att återta språket och stärka kulturen under perioden 1980 och framåt. Camilla använder materialet till hennes manusarbete. I februari 2024 ska första manusversionen presenteras. Därefter fortsätter processen som ska resultera i en premiär under hösten 2025. Ett samarbete med Riksteatern kommer att innebära mycket arbete för Tornedalsteatern men också kompetensutveckling och en mycket spännande resa ut i Sverige.

Statistik

Det märks tydligt att pandemin påverkat statistiken. År 2020–2021 är det låga värden i alla tabeller. Haparanda och Övertorneå hade mycket höga värden år 2019 och kanske nästan för många projekt på gång samtidigt? I Övertorneå har pandemin, sjukskrivning och sämre samarbete med skolan drabbat hela verksamheten. Nu har teatern bara råd med en halvtidstjänst i Övertorneå så det kan bli svårt att komma upp i samma volymer som tidigare.

Det är däremot glädjande att verksamheten i Kiruna och Pajala har vuxit när man tittar på siffrorna. Och då är Kirunas nyårsrevy och krogshow inte med i statistiken! Antalet deltagare i Pajala är högt tack vare manifestationen "Meän aika oon nyt", utan den produktionen är antalet deltagare 60 personer.

Antalet föreställningar utanför medlemskommunerna har ökat. Det är ju exakt vad teatern strävar efter!

Antal deltagare är alla personer som deltagit i teaterns produktioner. En person kan alltså förekomma flera gånger.

Antal premiärer	2019	2020	2021	2022	2023
Kiruna	2	5	3	1	3
Pajala	5	4	2	6	5
Övertorneå	7	2	3	2	1
Haparanda	7	3	0	4	4
Summa	21	14	8	13	13

Antal deltagare	2019	2020	2021	2022	2023
Kiruna	24	32	39	31	31
Pajala	54	69	66	81	109
Övertorneå	107	34	43	23	9
Haparanda	147	39	50	49	65
Summa	332	174	198	184	214

Antal föreställningar	2019	2020	2021	2022	2023
Kiruna	12	11	21	8	14
Pajala	13	15	7	23	18
Övertorneå	21	11	8	9	9
Haparanda	24	9	6	15	19
Övriga kommuner	17	3	9	14	19
Summa	87	49	51	69	79
<i>Digitala</i>		3	3	0	2

Publikantal	2019	2020	2021	2022	2023
Kiruna	533	499	631	376	385
Pajala	585	429	228	1 493	735
Övertorneå	1 532	466	257	546	265
Haparanda	1 703	238	230	756	1 088
Övriga kommuner	1 420	68	370	771	1 097
Summa	5 773	1 700	1 716	3 942	3 570
<i>Digitala</i>		2 088	1 147		2 988

Tornedalsteaterns organisation 2023

Ordinarie personal

Erling Fredriksson – teaterchef

Ros-Mari Barmosse – teaterledare/konstnärlig resurs

Bernt Simu – teaterledare/konstnärlig resurs t.o.m. jan 2023

Edvin Löfgren – teaterledare/konstnärlig resurs

Tomas Vedestig – teaterledare/konstnärlig resurs fr.o.m. sept 2023

Anton Hennix Raukola – skådespelare/konstnärlig resurs t.o.m. nov 2023

Ola Kostet – tekniker fr.o.m. jan 2023

Mia Fors – producent

Britta Eriksson – ekonom

Rebecka Lindgren – konstnärlig resurs t.o.m. juni 2023

Emmy Kostenniemi – konstnärlig resurs

Antal anställda

5 kvinnor, 5 män har ingått i den ordinarie personalstyrkan.

6 kvinnor och 5 män har haft visstidsanställning i olika projekt.

8 kvinnor och 3 män har fakturerat sina tjänster till teatern.

Därmed har totalt **32 personer** haft inkomst från teaterns verksamhet. (Jämfört med 57 personer år 2022)

Styrelsen

Ordinarie ledamöter

Ann-Mari Mäki Larsson, Juhonpieti (ordförande t.o.m. 31 okt)

Lena Engqvist Forslund, Strängnäs (ordförande fr.o.m. 1 nov)

Susanne Niemi, Pajala

Karin Westergren, Kiruna

Susanne Redebo, Övertorneå (avgick redan under våren pga jävsituation)

Anja Taube, Kiruna

Johan Sandstén, Nikkala

Suppleanter Anna Kumpula, Kaalamakoski; Mervi Erkheikki, Alta och Adam

Huuva, Haparanda

Revisorer Monica Holmström, Pajala och Börje Rytiniemi, Kuivakangas

Valberedning Barbro Nygård, Kolari; Henry Barsk, Övertorneå och Erika Medström, Seskarö

Styrelsen har haft tre fysiska möten med några digitala deltagare samt ett digitalt möte. Det var mer fokus på fysiska möten än vanligt för att få chans att lära känna de nya styrelseledamöterna. Årsmötet genomfördes i Haparanda med möjlighet till deltagande via zoom. Den nya styrelsen har inte utsett något arbetsutskott. I december träffades styrelsen och personalen för att umgås och prata om framtida produktioner.

Finansiärer och partners

Statens Kulturråd, Region Norrbotten, Sparbanken Nord, Kiruna kommun, Pajala kommun, Övertorneå kommun samt Haparanda kommun har valt att investera i Tornedalsteatern med årliga verksamhetsbidrag.

ISOF, Kaunis Iron, Region Norrbotten, Kulturrådet, Norrbottens läns arbetsstugor, STR-T, Pajala kommun, Övertorneå kommun, Kiruna kommun, Haparanda stad och Riksteatern Norrbotten har gett någon form av riktat bidrag till teaterns projekt.

Följande organisationer har samverkat eller samarbetat med Tornedalsteatern under det gångna året: Kulturskolor och grundskolor i medlemskommunerna, Minoritetsspråkssamordnare och kulturtjänstepersoner i förvaltningskommunerna, Kiruna Amatörteaterförening, Norrbottensmusiken, Norrbottensteatern, Studieförbundet Vuxenskolan, Tornedalens Folkhögskola, Riksteaterns arrangörsföreningar, Pajala Turism & Evenemang, STR-T och Karungi hembygdsförening.

Medlemmar

Vid årsskiftet fanns 407 medlemmar varav 20 är organisationer. Ca 100 personer är aktiva i teaterns verksamhet.

Årsbokslut

2023 års resultat är väldigt nära nollan och budgeten.

Personalkostnaderna var lägre än normalt p.g.a. tillfälliga vakanser och sjuk-skrivning. Under året har två stora projekt tillkommit; Utvecklingsbidrag och "Meän aika oon nyt". Både intäkter och kostnader har ökat markant jämfört med budgeten som antogs i mars. Ca 1,3 Mkr mer i bidrag än budgeterat!

2022 var ett exceptionellt år med ett stort externt finansierat projekt och en stor sommarteater. Minusresultatet 2022 var planerat.

Resultaträkning (tkr)

	2023	2022
Försäljning föreställningar	122	380
Försäljning tjänster	354	104
Övrigt	26	28
Summa försäljning	503	512
Verksamhetsbidrag stat	2 600	2 800
Verksamhetsbidrag region	720	720
Verksamhetsbidrag kommun	929	910
Verksamhetsbidrag näringsliv	150	150
Projektbidrag	778	2 376
Lönestöd	304	710
Summa bidrag	5 480	7 666
Intäkter totalt	5 983	8 178
Personalkostnader (ej projekt)	-3 203	-3 017
Projektkostnader (se nedan)	-2 049	-4 913
Lokalkostnader	-361	-334
Övriga kostnader	-376	-441
Kostnader totalt	-5 989	-8 705
ÅRETS RESULTAT	-6	-527

Projektresultat (tkr)

Fyra projekt har extern finansiering och fortsätter efter årsskiftet. Överskottet på dessa projekt är överflyttat till nästa år, därav nollresultat på fyra rader.

Revyn i Övertorneå och Sista båten i Karungi ställdes in. Därav små belopp.

Uppföljning av projekt	Intäkter	Kostnader	Resultat
Professionella produktioner			
Kollontay (2023)	137	-668	-531
Hasse ja Helmi 4 (2023)	241	-348	-108
Ei se kannatte (2025)	49	-49	0
Pihlaja (2023)	164	-181	-17
Kööki Show (2024)	0	-63	-63
Amatörteater			
Revy Övertorneå (2023)	0	-3	-3
Sista båten Karungi (2023)	0	-1	-1
Ditlängtan (2024)	0	-59	-59
Revy Pajala (2024)	17	-17	0
Vanhat Laulut (2024)	0	0	0
Kiruna övr projekt	5	-39	-34
Pajala övr projekt	22	-41	-20
Övertorneå övr projekt	0	-3	-3
Haparanda övr projekt	23	-30	-7
Övriga projekt och satsningar			
Kielipesä	81	-13	68
Utvecklingsbidrag 23/24	297	-297	0
Meän aika oon nyt	205	-236	-31
Summa Alla Projekt	1 241	-2 049	-808

Balansräkning 2023 (tkr)

	2023	2022
Inventarier och teknisk utrustning	1 170	1 170
Avskrivningar	-1 170	-1 170
Kortfristiga fordringar	690	253
Kassa och bank	1 368	1 263
SUMMA TILLGÅNGAR	2 057	1 517
Balanserat resultat	-749	-1 276
Årets resultat	6	527
Summa eget kapital	-743	-749
Leverantörsskulder	-96	-254
Skatteskulder	-152	-150
Övriga skulder	-1 067	-364
Summa skulder	-1 314	-768
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	-2 057	-1 517

Det egna kapitalet är 743 tkr. Teaterns mål är att det egna kapitalet ska vara ca 1 miljon för att klara av en eventuell avveckling och för att ha en buffert vid oförutsedda händelser. Men det är svårt att lägga undan medel med för låga intäkter.

Revisionsberättelse

Tornedalsteatern Tornionlaakson teatteri

Revisionsberättelse

Verksamhetsåret 2023-01-01- 2023-12-31

Vi, nedanstående revisorer, har gemensamt granskat Tornedalsteaterns räkenskaper för verksamhetsåret.

Det är styrelsen som ansvarar och upprättar årsredovisningen vilken ger en rättvis bild av föreningens ekonomi.

Vi arbetade gemensamt med genomgång av Verksamhetsberättelsen, Huvudboken och Verifikat samt Styrelseprotokoll.

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen

Räkenskaperna har förts noggrant enligt god redovisningssed.

Vi har ej funnit något att anmärka på

Styrelsen och de anställda har varit aktiva, planerat och genomfört det som möjligt var.

Vi har fått fin genomgång av verksamheten och projekten för 2023

Vi föreslår

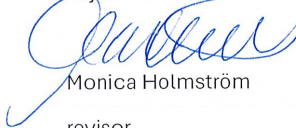
Att årsmötet fastställer resultat- och balansräkning

Att årets resultat **- 5653,96** balanserar i ny räkning

Att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023

Att årsmötet tackar styrelsen för deras arbete under verksamhetsåret 2023

Pajala 2023-02-28

Monica Holmström
revisor

Birgitta Högberg
revisor

Håll utkik på
www.tornedalsteatern.se

Piä vaarila
www.tornedalsteatern.se